

Na osnovu člana V. tačka 3. d) Ustava Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, na 103. sjednici održanoj, 14. juna 2001.godine, donijelo je

ODLUKU

O RATIFIKACIJI UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE HRVATSKE SA ADMINISTRATIVNIM SPORAZUMOM O PROVOĐENJU UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE HRVATSKE

Član 1.

Ratifikuje se Ugovor o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske sa Administrativnim sporazumom o provedbi Ugovora o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske koji je potpisan u Zagrebu, 04. oktobra 2000. godine na službenim jezicima Bosne i Hercegovine - bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku i na hrvatskom jeziku, po dobijenoj saglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na osnovu Odluke PS BiH broj 24/01 od 23. maja 2001. godine.

Član 2.

Tekst Ugovora glasi

UGOVOR

O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE HRVATSKE

Bosna i Hercegovina i Republika Hrvatska

(u daljnjem tekstu: države ugovornice)

radi uređenja međusobnih odnosa na području socijalnog

osiguranja sklapaju sljedeći Ugovor:

DIO I - Opšte odredbe

Član 1. Značenje izraza

1) U ovom ugovoru znače izrazi:

1. “teritorija“

u odnosu na Bosnu i Hercegovinu, bosansko-hercegovačka državna teritorija;

u odnosu na Republiku Hrvatsku, hrvatska državna teritorija;

2. “državljanin“

u odnosu na Bosnu i Hercegovinu, državljanina Bosne i Hercegovine;

u odnosu na Republiku Hrvatsku, hrvatskog državljanina,

3. "pravni propisi"

postojeće ili buduće zakone i druge propise država ugovornica koji se odnose na grane socijalnog osiguranja iz člana 2. ovog ugovora;

4. "nadležno tijelo"

u odnosu na Bosnu i Hercegovinu:

a) u Federaciji Bosne i Hercegovine;

Federalno ministarstvo zdravstva,

Federalno ministarstvo socijalne politike, raseljenih osoba i izbjeglica;

b) u Republici Srpskoj:

Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite,

Ministarstvo za pitanje boraca, žrtava rata i rada;

u odnosu na Republiku Hrvatsku:

Ministarstvo rada i socijalne skrbi,

Ministarstvo zdravstva;

5. "nadležni nosilac"

ustanova kod koje je osoba osigurana u času podnošenja zahtjeva za davanje, ili kod koje ima pravo na davanje ili bi ga imala da boravi na teritoriju države ugovornice u kojoj je bila posljednji put osigurana;

6. "nosilac"

ustanova nadležna za provođenje pravnih propisa iz člana 2. stava 1. ovog ugovora;

7. "tijelo za vezu"

tijelo zaduženo od nadležnih tijela za održavanje neposredne međusobne veze i posredovanja između nadležnih nosioca država ugovornica radi efikasnog provođenja ovog ugovora;

8. "radnik"

zaposlena osoba ili osoba samostalnog zanimanja kao i osoba osigurana na osnovi vlastite djelatnosti prema pravnim propisima iz člana 2. ovog ugovora;

9. "osiguranik"

osoba koja je osigurana ili je bila osigurana, prema pravnim propisima iz člana 2. ovog ugovora;

10. "član porodice"

osoba određena ili priznata kao takva, prema pravnim propisima koji se primjenjuju;

11. "prebivalište"

mjesto u kojem osoba prebiva i u kojem je prijavljena u skladu s odgovarajućim pravnim propisima;

12. "boravak"

boravak na teritoriji jedne države ugovornice osobe koja ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice;

13. "period osiguranja"

period plaćanja doprinosa, zaposlenja ili profesionalne djelatnosti, kao i svaki drugi period koji je određen ili priznat kao period osiguranja, te period posebnog staža koje se odnosi na period prije 1. januara 1965. priznato prema pravnim propisima država ugovornica.

14. "osigurani slučaj"

rizik na osnovu kojeg se ostvaruju prava prema pravnim propisima država ugovornica iz člana 2. ovog ugovora;

15. "davanje u naturi"

zdravstvena zaštita i drugo nenovčano davanje koje se sastoji od davanja dobara ili pružanja usluga, prema pravnim propisima iz člana 2. ovog ugovora;

16. "hitno davanje u naturi"

zdravstvene usluge koje se ne mogu odgoditi, a da život i zdravlje osobe ne bude ozbiljno ugroženo;

17. "davanje u novcu"

penzije i druga novčana davanja, uključujući sve njihove dijelove te sve povišice, i dodatke, prema pravnim propisima iz članka 2. ovog ugovora;

2) U ovom ugovoru ostali izrazi imaju ono značenje koje im pripada, prema pravnim propisima iz člana 2. ovog ugovora.

Član 2. Pravni propisi na koje se Ugovor odnosi

1) Ovaj se Ugovor odnosi na pravne propise

u Bosni i Hercegovini o:

1. zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju,
2. penzijskom i invalidskom osiguranju,
3. osiguranju za slučaj nesreće na poslu i profesionalne bolesti,
4. osiguranju za slučaj nezaposlenosti.

u Republici Hrvatskoj o:

1. zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti,
2. penzijskom i invalidskom osiguranju,
3. osiguranju za slučaj nesreće na poslu i profesionalne bolesti,
4. osiguranju za slučaj nezaposlenosti;

2) Ovaj se Ugovor odnosi na sve pravne propise kojima se mijenjaju ili dopunjavaju pravni propisi navedeni u stavu 1. ovoga člana.

Član 3. Osobe na koje se Ugovor primjenjuje

Ovaj se Ugovor primjenjuje na:

- a) osobe za koje vrijede ili su vrijedili pravni propisi jedne ili obje države ugovornice;
- b) druge osobe koje prava izvode od osoba navedenih pod a).

Član 4. Jednaka primjena

Ako ovaj ugovor ne određuje drukčije, pri primjeni pravnih propisa jedne države ugovornice, državljani druge države ugovornice izjednačeni su s njenim državljanima.

Član 5. Izjednačenost teritorija

- 1) Osobama koje imaju pravo na davanja u novcu, prema pravnim propisima država ugovornica iz člana 2. ovog ugovora, nadležni nosilac će ta davanja isplaćivati u cijelini, dok prebivaju na teritoriju jedne od država ugovornica.
- 2) Državljanima druge države ugovornice, koji su pravo na davanja ostvarili u prvoj državi ugovornici a koji prebivaju u trećoj državi, davanja u novcu prema pravnim propisima iz člana 2. ovog ugovora, isplaćivat će prva država ugovornica pod istim uslovima kao i svojim državljanima koji tamo prebivaju.

Član 6. Dobrovoljno osiguranje

1) Radi pristupa dobrovoljnom osiguranju, predviđenom pravnim propisima jedne države ugovornice, periodi osiguranja i s njima izjednačena periodi, navršeni prema pravnim propisima te države ugovornice, sabiraju se, ako je to potrebno, s periodima osiguranja i izjednačenim periodima navršenim prema pravnim propisima druge države ugovornice, pod uslovom da se ne poklapaju.

2) Ako je, pravnim propisima jedne države ugovornice, radi pristupa produženom osiguranju, propisan uslov prethodnog staža osiguranja, taj se uslov smatra ispunjenim ako je potrebni staž osiguranja navršen u odgovarajućoj vrsti osiguranja, prema pravnim propisima druge države ugovornice.

DIO II - Odredbe o pravnim propisima koji se primjenjuju

Član 7. Opšte pravilo osiguranja

Obaveza osiguranja zaposlene osobe određuje se prema pravnim propisima države ugovornice na čijoj teritoriji je osoba zaposlena, ako odredbama čl. 8. i 9. ovog ugovora nije drukčije utvrđeno.

Član 8. Izuzeci od opšteg pravila osiguranja

1) Osoba zaposlena kod poslodavca sa sjedištem u jednoj državi ugovornici, koja obavlja poslove u drugoj državi ugovornici u ograničenom vremenskom periodu, ostaje osiguranik prve države ugovornice, ako obavljanje njene djelatnosti na teritoriji druge države ugovornice vremenski ne potraje duže od 24 mjeseca. Ako se obavljanje takve djelatnosti mora produžiti za period, duže od predviđena 24 mjeseca, primjena pravnih propisa države ugovornice u kojoj poslodavac ima sjedište, moći će se izuzetno na zajednički zahtjev radnika i poslodavca, produžiti za još 24 mjeseca, uz pristanak nadležnog tijela države ugovornice u kojoj se djelatnost obavlja.

2) Osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost na teritoriji jedne države ugovornice i odu na teritoriju druge države ugovornice da bi za kraće vrijeme obavljale samostalnu djelatnost, ostaju osigurane prema pravnim propisima prve države ugovornice, ako njihov boravak na teritoriji druge države ugovornice ne pređe 12 mjeseci. Ako bi se navedena djelatnost produžila, iz nepredviđenih razloga, preko 12 mjeseci, primjena pravnih propisa prve države ugovornice može se produžiti za još 12 mjeseci, uz pristanak nadležnog tijela države ugovornice na čijoj se teritoriji djelatnost privremeno obavlja.

3) Na osobe koje putuju u službi poslodavca koji se bavi vazdušnim, drumskim ili željezničkim saobraćajem primjenjuju se isključivo pravni propisi države ugovornice na čijoj je teritoriji sjedište poslodavca.

4) Osobe zaposlene kod poslodavaca, koji pružaju usluge na području telekomunikacija, prevoza putnika i robe u željezničkom, drumskom i vazdušnom saobraćaju i na bilo kojim drugim sličnim poslovima i koji imaju sjedište na teritoriji jedne države ugovornice, a koje obavljaju svoju djelatnost na teritoriji druge države ugovornice, u podružnici ili stalnom zastupništvu, ostaju pod primjenom pravnih propisa države ugovornice na čijoj je teritoriji sjedište poslodavca.

- 5) Na posadu broda, kao i na druge osobe zaposlene na brodu, primjenjuju se pravni propisi države ugovornice pod čijom zastavom brod plovi.
- 6) Na osobe koje obavljaju poslove utovara i istovara broda, popravka ili nadzora broda u vrijeme dok se on nalazi u luci druge države ugovornice primjenjuju se pravni propisi države ugovornice u kojoj je luka.
- 7) Osobe zaposlene u državnim i javnim službama, službeni predstavnici i s njima izjednačene osobe jedne države ugovornice, koje se zbog obavljanja svoje djelatnosti upućuju na teritoriju druge države ugovornice, zajedno s članovima svoje porodice, ostaju osiguranici države ugovornice koja ih šalje.

Član 9. Obavezno osiguranje osoba zaposlenih u diplomatskim misijama i konzularnim uredima

- 1) Članovi diplomatskih misija i konzularnih ureda, izuzeti su, s obzirom na službu koju obavljaju za državu pošiljaoca, od primjene pravnih propisa koji vrijede u državi primateljici, uz izuzetak odredbe stava 3. ovoga člana. Isto vrijedi i za članove njihovih porodica koji s njima žive u zajedničkom domaćinstvu ako nisu državljani države primateljice.
- 2) Odredba stava 1. ovoga člana primjenjuje se i na privatnu posluđu koja je isključivo u službi člana diplomatske misije ili konzularnog ureda, uz uslov da te osobe nisu državljani države primateljice niti imaju prebivalište u toj državi, te da se na njih primjenjuju pravni propisi o socijalnom osiguranju koji su na snazi u državi pošiljaocu ili u nekoj trećoj državi.
- 3) Član diplomatske misije ili konzularnog ureda u čijoj su službi osobe na koje se ne primjenjuje izuzeće predviđeno u stavu 2. ovog člana, obavezan je poštovati obaveze koje poslodavcu nameću pravni propisi o socijalnom osiguranju države primateljice.
- 4) Izuzetno od odredbe st. 1. i 2. ovoga člana, osobe koje su državljani države primateljice mogu, u roku od tri mjeseca od dana preuzimanja službe, odnosno u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog ugovora, izabrati primjenu pravnih propisa države pošiljaoca.

Član 10. Izuzeće od odredaba o obavezi osiguranja

Na zajednički zahtjev radnika i njegovog poslodavca, nadležna tijela država ugovornica mogu dogovoriti i druge izuzetke od člana 7. ovog ugovora, pri čemu moraju uzeti u obzir vrstu i okolnosti zaposlenja.

DIO III - Posebne odredbe

POGLAVLJE 1. Bolest i majčinstvo

Član 11. Sabiranje perioda osiguranja

Periodi osiguranja, navršeni prema pravnim propisima obje država ugovornica, sabiraju se, ako je to potrebno za sticanje prava na davanje i za određivanje trajanja tog davanja, pod uslovom da se ne poklapaju.

Član 12. Davanja u naturi

1) Osoba koja ispunjava uslove za pravo na davanje u naturi prema pravnim propisima jedne države ugovornice, ima pravo na zdravstvenu zaštitu za vrijeme njenog prebivališta na teritoriju druge države ugovornice, prema pravnim propisima koji vrijede za nosioca njenog prebivališta, isto kao da je kod njega osigurana, a u trajanju određenom pravnim propisima koji vrijede za nadležnog nosioca na čiji se teret zaštita pruža:

2) Osoba koja ispunjava uslove za pravo na davanje u naturi prema pravnim propisima jedne države ugovornice ima pravo na hitno pružanje zdravstvene zaštite od strane nosioca njenog boravka a na teret nadležnog nosioca pod uslovom da:

1. boravi na teritoriji druge države ugovornice na osnovi člana 8. stava 1. 2. i 7. i člana 9. ovog ugovora, ili

2. njeno stanje za vrijeme boravka na teritoriji druge države ugovornice, zahtjeva hitno pružanje zdravstvene zaštite, a osoba nije otišla u drugu državu ugovornicu radi liječenja.

3) Odredbe stava 1. ovoga člana jednako se primjenjuju i na članove porodice navedenih osoba. Za članove porodice osoba iz stava 2. ovog člana koji borave na teritoriji druge države ugovornice potrebna je saglasnost nadležnog nosioca

4) Za odobrenje korištenja proteza, pomagala i drugih zdravstvenih usluga veće vrijednosti, potrebna je saglasnost nadležnog nosioca osim kad je pružanje tih usluga neodgodivo, jer bi u suprotnom bio ozbiljno ugrožen život ili zdravlje osoba iz s. 1., 2. i 3. ovoga člana.

Član 13. Davanje u novcu

1) U slučajevima iz člana 12. ovog ugovora davanje u novcu odobrava nadležni nosilac prema pravnim propisima koje on primjenjuje.

2) Ako, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, visina davanja u novcu zavisi o broja članova porodice, nadležni nosilac uzima u obzir i članove porodice koji imaju prebivalište na teritoriji druge države ugovornice.

Članak 14. Korisnici penzija

1) Na korisnika penzije, ostvarene prema pravnim propisima jedne države ugovornice koji ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice, primjenjuju se pravni propisi te druge države ugovornice i pruža zdravstvena zaštita, kao da je pravo na penziju ostvareno prema njenim pravnim propisima, a na teret nadležnog nosioca.

2) Korisnik penzije, ostvarene prema pravnim propisima obje države ugovornice, ima pravo na zdravstvenu zaštitu prema pravnim propisima i na teret one države ugovornice na čijoj teritoriji ima prebivalište.

3) Korisnik penzije iz stava 2. ovoga člana, s prebivalištem na teritoriji jedne države ugovornice, čije stanje, za vrijeme boravka na području druge države ugovornice, zahtijeva hitno pružanje zdravstvenih usluga, ima pravo na te usluge, prema pravnim propisima i na teret nosioca druge države ugovornice.

4) Odredbe st. 1., 2. i 3. ovoga člana jednako se primjenjuju i na članove porodice korisnika penzije.

Član 15. Nosilac koji pruža davanja u naturi

U slučaju iz čl. 12. i 14. ovog ugovora davanja u naturi pruža: u Bosni i Hercegovini:

a) u Federaciji Bosne i Hercegovine:

organizaciona jedinica nadležnog kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja;

b) u Republici Srpskoj:

nadležna organizaciona jedinica Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske;

u Republici Hrvatskoj:

mjesno nadležni područni ured Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Član 16. Naknada troškova

1) Nadležni nosilac naknađuje, nosiocu koji je pružio davanje, utrošene svote u skladu s članom 12. i članom 14. st. 1. i 4. ovoga ugovora osim administrativnih troškova.

2) Tijela za vezu država ugovornica mogu dogovoriti paušalno plaćanje za sve slučajeve ili za određene skupine slučajeva, umjesto pojedinačnog obračuna troškova.

POGLAVLJE 2. Invalidnost, starost i smrt

Član 17. Sabiranje perioda osiguranja

1) Ako je, prema pravnim propisima jedne države ugovornice sticanje, očuvanje ili ponovno priznanje prava na davanje u novcu, uslovljeno navršenjem određenog perioda osiguranja, nosilac te države ugovornice uzima u obzir, ako je to potrebno i period osiguranja, navršen prema pravnim propisima druge države ugovornice, kao da je navršeno prema pravnim propisima koje on primjenjuje, pod uslovom da se taj period ne poklapa sa periodom osiguranja prve države ugovornice.

2) Pri primjeni stava 1. ovoga člana, period osiguranja koje se, prema pravnim propisima druge države ugovornice računa s dužim trajanjem od kalendarskog, uzima se u obzir u stvarnom kalendarskom trajanju.

3) Osiguraniku - državljaninu jedne od država ugovornica koji i pored primjene stava 1. ovoga člana, ne ispunjava uslove za sticanje prava na davanje u novcu, nadležni nosilac uzima u obzir i period osiguranja navršen u trećoj državi u skladu sa ugovoru o socijalnom osiguranju sklopljenim s tom trećom državom.

4) Ako je, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, pravo na određeno davanje u novcu uslovljeno navršenjem perioda osiguranja u određenom zanimanju, odnosno poslu ili u zanimanju za koje postoji poseban sistem nosilac te države ugovornice uzima u obzir i period osiguranja, koje je prema pravnim propisima druge države ugovornice, navršen u istom zanimanju, odnosno poslu ili u odgovarajućem sistemu.

5) Ako, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, za ostvarivanje prava na davanje u novcu mora biti navršen period osiguranja u određenom period, to se period produžava odgovarajućim periodom osiguranja, odnosno postojanjem određenog činjeničnog stanja (korištenje perzije, davanje za slučaj bolesti, nesreće na poslu, nezaposlenosti i dr.) u drugoj državi ugovornici.

Član 18. Period osiguranja kraći od 12 mjeseci

1) Ako je ukupan period osiguranja sa obaveznim plaćanjem doprinosa, koje se prema pravnim propisima jedne države ugovornice uzima u obzir za obračunavanje davanja u novcu, kraći od 12 mjeseci nadležni nosilac te države ugovornice, ne odobrava davanje u novcu, prema pravnim propisima te države ugovornice osim u slučaju kada, prema tim pravnim propisima, postoji pravo na davanje u novcu samo na osnovu tog perioda osiguranja.

2) Period osiguranja iz stava 1. ovoga člana na osnovu kojega nadležni nosilac jedne države ugovornice ne odobrava davanje u novcu, uzima u obzir nadležni nosilac druge države ugovornice za sticanje, očuvanje i ponovno priznavanje prava na davanje u novcu, kao i određivanje njegove visine, kao da je taj period navršen prema njegovim pravnim propisima.

Član 19. Utvrđivanje samostalnog davanja u novcu

Ako, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, postoji pravo na davanje u novcu i bez primjene člana 17. ovoga ugovora nadležni nosilac te države ugovornice utvrđuje davanje u novcu isključivo na osnovu perioda osiguranja koji se uzima u obzir prema tim pravnim propisima.

Član 20. Obračun razmjernog dijela davanja u novcu

1) Ako, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, postoji pravo na davanje u novcu samo uz primjenu člana 17. ovoga ugovora, nadležni nosilac te države ugovornice utvrđuje davanje u novcu na taj način što:

1. najprije izračunava teorijsku svotu davanja u novcu, koja bi pripadala da je ukupan period osiguranja, navršen prema pravnim propisima obje država ugovornica, koje se uzima u obzir za izračun davanja, navršeno prema pravnim propisima koje on primjenjuje.

Svota davanja u novcu koja ne zavisi od dužine perioda osiguranja također se uzima kao teorijska svota;

2. zatim od teorijske svote iz tačke 1. ovoga stava izračunava srazmjerni dio svoga davanja tako, da period osiguranja navršen isključivo prema pravnim propisima koje on primjenjuje podjeli s ukupno sabranim periodom osiguranja, koje se prema tački 1. ovoga stava uzima u obzir za obračun davanja u novcu;

3. u slučaju kada je ukupan period osiguranja koji se uzima u obzir primjenom člana 17. ovog ugovora, duži od najdužeg perioda osiguranja, na osnovu kojega se prema pravnim propisima jedne države ugovornice utvrđuje visina davanja u novcu, nadležni nosilac te države ugovornice, od teorijske svote iz tačke 1. ovog stava utvrđuje svotu davanja srazmjerno periodu osiguranja navršenom prema pravnim propisima te države ugovornice i njenome najdužem periodu osiguranja na osnovu kojeg se utvrđuje visina davanja u novcu.

2) Nadležni nosilac jedne od država ugovornica neće primijeniti odredbe stava 1. ovoga člana u slučaju kada je prema pravnim propisima koje on primjenjuje moguće utvrđivanje iste ili veće svote davanja u novcu samo na osnovu perioda osiguranja navršenog prema pravnim propisima koje on primjenjuje.

3) Ako se, prema pravnim propisima, jedne države ugovornice svota davanja u novcu obračunava na osnovi zarade ili osnovice osiguranja, odnosno uplaćenog doprinosa u određenom periodu, nadležni nosilac uzima u obzir zaradu, ili osnovicu osiguranja, odnosno uplaćeni doprinos isključivo iz perioda osiguranja navršenog prema pravnim propisima te države ugovornice.

Član 21. Smanjenje, ukidanje i obustava isplate davanja

1) Nezavisno od pravni propisa dvije države ugovornice o ukidanju, smanjenju ili obustavi isplate penzije zbog sticanja prava na dvije ili više penzija korištenje starosne ili invalidske ili obiteljske penzije ostvarene prema pravnim propisima jedne države ugovornice, ne utiče na pravo osobe da istovremeno koristi bilo koju vrstu penzije ostvarene prema pravnim propisima druge države ugovornice.

2) Ako obavljanje neke djelatnosti, koja donosi prihod ili određeno obavezno osiguranje, ima pravni učinak na određena davanja iz socijalnog osiguranja, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, odgovarajuća djelatnost ili odgovarajuće obavezno osiguranje u drugoj državi ugovornici ima isti pravni učinak.

3) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice visina davanja iz socijalnog osiguranja zavisi od visine drugih prihoda dotične osobe, nadležni nosilac te države ugovornice uzima u obzir i visinu penzije koja se osobi isplaćuje prema pravnim propisima druge države ugovornice.

Član 22. Neistovremeno ispunjavanje uslova za penziju

1) Ako, uzimajući u obzir odredbe člana 17. ovoga ugovora, nisu istovremeno ispunjeni uslovi za sticanje prava na davanje prema pravnim propisima obje države ugovornice pravo na davanje određuje nadležni nosilac svake države ugovornice posebno, u vrijeme kada su ispunjeni uslovi prema njenim pravnim propisima.

2) Na davanje ostvareno prema stavu 1. ovoga člana prema pravnim propisima jedne države ugovornice, ne utiče kasnije stečeno davanje, prema pravnim propisima druge države ugovornice.

POGLAVLJE 3. Nesreća na poslu i profesionalna bolest

Član 23. Nesreća na putu do posla

- 1) Osoba s prebivalištem na teritoriji jedne države ugovornice koja na najkraćem putu radi stupanja na posao na osnovu ugovora o radu u drugoj državi ugovornici, pretrpi nesreću ima pravo na davanja na osnovi nesreće na poslu, prema pravnim propisima i na teret nosioca druge države ugovornice.
- 2) Odredba stava 1. ovoga člana se primjenjuje i u slučaju nesreće koju osoba, pretrpi neposredno, po isteku ugovora o radu, na putu do prebivališta.

Član 24. Davanja u naturi

- 1) Na osobe koje na osnovu nesreće na poslu ili profesionalne bolesti imaju pravo na zdravstvenu zaštitu, za vrijeme dok imaju prebivalište na teritoriji druge države ugovornice, jednako se primjenjuju odredbe člana 12. st. 1. i 4. ovoga ugovora.
- 2) Na osobe iz stava 1. ovog člana koje imaju pravo na zdravstvenu zaštitu za vrijeme dok borave na teritoriji druge države ugovornice jednako se primjenjuju odredbe člana 12. st. 2. i 4. ovoga ugovora.
- 3) U slučajevima iz stava 1. ovoga člana zdravstvenu zaštitu pruža:
u Bosni i Hercegovini:
 - a) u Federaciji BiH - organizaciona jedinica nadležnog kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja;
 - b) u Republici Srpskoj - nadležna organizaciona jedinica Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske.
u Republici Hrvatskoj - mjesno nadležni područni ured Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje;
- 4) Na naknadu troškova, nastalih prema stavu 1. i 2. ovoga člana, primjenjuju se odredbe člana 16. ovoga ugovora.

Član 25. Profesionalne bolesti

- 1) Ako je odobrenje davanja za slučaj profesionalne bolesti prema pravnim propisima jedne države ugovornice uslovljeno time da je bolest prvi put ljekarski utvrđena na teritoriji te države ugovornice, smatra se da je taj uslov ispunjen, ako je ta bolest prvi put utvrđena na teritoriji druge države ugovornice.
- 2) Ako je odobrenje davanja za slučaj profesionalne bolesti prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uslovljeno time da je obavljanje djelatnosti koja je izazvala tu bolest trajalo određeno vrijeme, nadležni nosilac te države ugovornice ako je to potrebno, uzima u obzir i period obavljanja takve djelatnosti, u skladu s pravnim propisima druge države ugovornice.

Član 26. Davanje u novcu

1) Davanje u novcu za slučaj nesreće na poslu ili profesionalne bolesti odobrava, prema svojim pravnim propisima, nosilac države ugovornice na čijoj teritoriji je nastala nesreća na poslu, odnosno posljednji put obavljana djelatnost koja je izazvala profesionalnu bolest.

2) Ako osoba, koja je na osnovu profesionalne bolesti primala ili prima davanje u novcu na teret nosioca jedne države ugovornice, zbog pogoršanja bolesti uzrokovane obavljanjem djelatnosti koja je prema pravnim propisima druge države ugovornice izazvala profesionalnu bolest, podnese zahtjev za davanje nosiocu druge države ugovornice, nosilac prve države ugovornice i dalje snosi troškove davanja, prema svojim pravnim propisima, bez obzira na pogoršanje. Nosilac druge države ugovornice odobrava davanje u novcu u visini razlike između davanja koje pripada nakon pogoršanja i davanja u novcu koje bi, na osnovu nastupanja te bolesti, pripadalo, prema njegovim pravnim propisima.

Član 27. Obavješćavanje o nesreći na poslu diplomatske misije ili konzularnog ureda

O nesreći na poslu, koja se dogodi državljaninu jedne države ugovornice, zaposlenom na teritoriji druge države ugovornice, a uzrokovala je ili bi mogla uzrokovati smrt zaposlenika, nadležni će nosilac bez odgađanja, obavijestiti diplomatsku misiju ili konzularni ured prve države ugovornice čiji je državljanin unesrećen.

POGLAVLJE 4. Nezaposlenost

Član 28. Uslovi za priznanje naknade za nezaposlenost

1) Radi sticanja i trajanja prava na davanje, periodi zaposlenja koja podliježu obavezi plaćanja doprinosa, navršeni prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uzimaju se u obzir i prema pravnim propisima druge države ugovornice, ako je nezaposlena osoba u onoj državi ugovornici u kojoj ostvaruje pravo na takvo davanje, u posljednjih 12 mjeseci prije podnošenja zahtjeva, bila zaposlena, plaćajući doprinose za osiguranje za slučaj nezaposlenosti, ukupno najmanje 6 mjeseci, bez povrede propisa o zapošljavanju stranaca.

2) Uslov minimalnog perioda zapošljavanja od 6 mjeseci, utvrđen u stavu 1. ovoga člana, ne vrijedi za one nezaposlene osobe čije je zaposlenje bilo predviđeno na duži rok, ali je završeno bez njihove krivice prije navršenih 6 mjeseci.

3) Trajanje primanja naknade smanjuje se za onaj period za koji je nezaposlena osoba u drugoj državi ugovornici, unutar posljednjih 12 mjeseci, prije dana podnošenja zahtjeva, već primala novčanu naknadu zbog nezaposlenosti.

DIO IV - Razne odredbe

Član 29. Sporazum o provođenju Ugovora

1) Način primjene ovog ugovora utvrdiće nadležna tijela (član 1. stav 1.tačka 4.), posebnim sporazumom koji će stupiti na snagu istovremeno kada i ovaj ugovor.

2) Sporazumom iz stava 1. ovoga člana nadležna tijela određuju tijela za vezu, radi lakše primjene Ugovora naročito zbog uspostave jednostavnog i brzog povezivanja nosioca.

Član 30. Administrativna i pravna pomoć, ljekarski pregledi

1) Nadležna tijela će se međusobno izvještavati o:

1. svim preduzetim mjerama radi primjene ovog ugovora;
2. praktičnim teškoćama pri primjeni odredaba ovog ugovora;
3. svim izmjenama pravnih propisa koji se odnose na primjenu ovog ugovora.

2) Nadležna tijela, nosilac i tijela za vezu dvije države ugovornice obavezuju se na uzajamnu besplatnu pomoć i saradnju pri primjeni ovog ugovora. Ako je potrebno dokazna sredstva iz druge države ugovornice, mogu se pribavljati i posredovanjem diplomatskih misija i konzularnih ureda.

3) Ljekarske preglede osoba koje imaju prebivalište ili boravak na teritoriji druge države ugovornice obavlja nosilac mjesta prebivališta ili boravka na zahtjev i na teret nadležnog nosioca. Troškovi ljekarskih pregleda se ne nadoknađuju, ako su obavljani u interesu nosioca obje država ugovornica.

Član 31. Ovlaštenja diplomatske misije i konzularnog ureda

Diplomatske misije i konzularni uredi država ugovornica mogu se neposredno obraćati tijelima, nosiocima i tijelima za vezu druge države ugovornice radi pribavljanja obavještenja i zaštite interesa državljana svoje države, bez dokazivanja posebne punomoći.

Član 32. Naknade i oslobađanje od službene ovjere

1) Oslobađanje ili smanjenje naknada za ovjeru, predviđeno pravnim propisima jedne države ugovornice, za ostvarivanje prava iz člana 2. ovoga ugovora, prema pravnim propisima te države ugovornice, vrijedi i za ostvarivanje prava iz istog članka, prema pravnim propisima druge države ugovornice.

2) Isprave, dokumenti i pisani podnesci bilo koje vrste, koje je potrebno priložiti radi primjene ovog ugovora, nije potrebno ovjeravati.

3) Potvrde ili dokumenti, koje izdaju nadležna tijela, nadležni nosioci i tijela za vezu jedne države ugovornice, smatraju se važećim za nadležna tijela, nadležne nosioce i tijela za vezu druge države ugovornice.

Član 33. Priznavanje izvršnih odluka, rješenja i drugih isprava

1) Izvršne odluke sudova, kao i izvršna rješenja, te dokazi o neplaćanju doprinosa i drugih potraživanja iz socijalnog osiguranja nosioca ili nadležnih tijela jedne države ugovornice, kao i zahtjev za vraćanje neopravdano primljenih davanja, priznaju se i u drugoj državi ugovornici.

2) Priznavanje se može odbiti, jedino, ako se protivi javnom poretku one države ugovornice, u kojoj bi se odluka, rješenje ili druga isprava iz stava 1. ovoga člana, trebala priznati.

3) Na osnovi izvršnih odluka, rješenja i drugih isprava iz stava 1. ovoga člana, provodi se izvršenje u drugoj državi ugovornici. Izvršni se postupak provodi prema pravnim propisima koji

se primjenjuju za odgovarajuće odluke, rješenja ili isprave države ugovornice na čijoj teritoriji treba provesti izvršenje. Odluke, rješenja ili isprave moraju sadržavati potvrdu o njihovoj izvršnosti (klauzula o izvršnosti).

4) Uzajamna pomoć nosilaca pri primjeni st. 1. do 3. ovoga člana ne uključuje zastupanje u sudskom postupku.

Član 34. Pravo nosioca na naknadu štete od trećih osoba

1) Ako osoba, koja prema pravnim propisima jedne države ugovornice prima davanje zbog štetnog događaja nastalog na teritoriji druge države ugovornice ima prema njenim pravnim propisima pravo na naknadu štete od treće osobe, tada pravo na naknadu štete prelazi na nosioca prve države ugovornice prema pravnim propisima koji za njega vrijede.

2) Ako pravo na naknadu štete, zbog istovrsnih davanja iz istog štetnog događaja, pripada nosiocu jedne države ugovornice i nosiocu druge države ugovornice, može treća osoba, ono pravo koje prema stavu 1. ovoga člana prelazi na oba nosioca, namiriti uplatom jednom ili drugom nosiocu. U međusobnom odnosu nosioci su obavezni srazmjerno namiriti, prema davanjima koja isplaćuju.

Član 35. Podnošenje zahtjeva

1) Zahtjevi, izjave ili pravna sredstva koja su pri primjeni ovog ugovora ili pravnih propisa jedne države ugovornice, podneseni tijelu, nosiocu ili nekoj drugoj nadležnoj službi jedne države ugovornice, smatraju se zahtjevima, izjavama ili pravnim sredstvima podnesenim tijelu, nosiocu ili nekoj drugoj nadležnoj službi druge države ugovornice.

2) Zahtjev za davanje, podnesen prema pravnim propisima jedne države ugovornice, smatra se istovremenim zahtjevom za odgovarajuće davanje, prema pravnim propisima druge države ugovornice.

3) Zahtjevi, izjave ili pravna sredstva, koja primjenom pravnih propisa jedne države ugovornice treba podnijeti tijelu, nosiocu ili nekoj drugoj nadležnoj službi te države ugovornice, mogu se u istom roku podnijeti odgovarajućem tijelu, nosiocu ili nekoj drugoj službi druge države ugovornice.

4) U slučajevima iz st. 1. do 3. ovoga člana, zahtjevi, izjave ili pravna sredstva, bez odgađanja se prosljeđuju nosiocima ili odgovarajućim službama druge države ugovornice.

Član 36. Međusobni odnosi i službeni jezici

1) Nadležna tijela, nosioci i tijela za vezu dvije države ugovornice, radi primjene ovog ugovora, uspostavljaju neposredne međusobne odnose kao i odnose s osobama koje učestvuju u postupku ili s njihovim opunomoćenicima.

2) Pri primjeni ovog ugovora upotrebljavaju se službeni jezici država ugovornica.

Član 37. Isplata davanja

1) Nosilac, nadležan za pružanje davanja prema pravnim propisima jedne države ugovornice, davanja u novcu utvrđuje i isplaćuje u valuti koja vrijedi u toj državi ugovornici.

2) Isplata davanja iz stava 1. ovoga člana korisniku koji ima prebivalište u drugoj državi ugovornici, obavlja se u međunarodno priznatoj konvertibilnoj valuti.

3) Preračunavanje davanja obavlja se prema tečaju valuta koji je vrijedio na dan kada je nosilac, nadležan za pružanje davanja u novcu, doznačio sredstva isplatnom tijelu u svojoj državi radi isplate korisnicima u drugu državu ugovornicu.

4) Odredbe st. 2. i 3. ovoga člana vrijede i za međusobno nadoknađivanje troškova između nosilaca i nadležnih nosilaca dvije države ugovornice prema članu 16., članu 24. stavu 4. i članu 30. stavu 3. ovoga ugovora.

Član 38. Potraživanje preplaćenih svota davanja u novcu

Ako je nosilac jedne države ugovornice, za određeno period, isplatio penziju u većoj svoti od one koja korisniku pripada, taj nosilac može od nadležnog nosioca druge države ugovornice zatražiti zadržavanje više isplaćene svote od eventualne svote zaostatka koju taj nosilac za isti vremenski period treba isplatiti korisniku. Ovako obustavljena svota isplaćuje se neposredno nosiocu koji je to tražio.

Član 39. Rješavanje sporova

Sporove između nosioca pri primjeni i tumačenju ovoga ugovora rješavaće dogovorom nadležna tijela država ugovornica.

DIO V - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 40. Prelazne odredbe

1) Ovaj ugovor ne utvrđuje pravo na davanja u novcu ili davanja u naturi za period prije njegovog stupanja na snagu.

2) Za utvrđivanje prava na davanje prema ovom ugovoru, uzima se u obzir i period osiguranja koji je, prema pravnim propisima država ugovornica, ostvareno prije njegovog stupanja na snagu pri čemu se period posebnog staža uzima u obzir u priznatom trajanju samo ako se odnosi na period prije 1. januara 1965.

3) Izuzetno od odredbe člana 17. stava 2. ovoga ugovora, period osiguranja, navršen prije 8. oktobra 1991, koji se, prema tada važećim propisima, računao s uvećanim trajanjem dužim od kalendarskog, uzima se u obzir u priznatom trajanju.

4) Ovaj ugovor se primjenjuje na području penzijskog i invalidskog osiguranja i na osigurane slučajeve nastale prije njegovog stupanja na snagu.

Član 41. Davanja prema ranijim propisima

1) Davanja u novcu koja je nadležni nosilac jedne države ugovornice priznao prema pravnim propisima bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije prije 8. oktobra 1991.,

uračunavanjem perioda osiguranja navršenih prema pravnim propisima druge države ugovornice, ostaju trajna obaveza nadležnog nosioca države ugovornice koji je ta davanja priznao.

2) Penzija koju je nadležni nosilac jedne države ugovornice priznao u smislu stava 1. ovoga člana, se ne preračunava ni u slučaju kada nadležni nosilac druge države ugovornice korisniku priznao pravo na penziju ili dio penzije primjenom ovog ugovora na osnovu perioda osiguranja ostvarenih nakon 8. oktobra 1991. ili naknadno priznatog posebnog staža, prema svom unutrašnjem zakonodavstvu.

3) U slučaju smrti korisnika penzije iz st. 1. ili 2. ovoga člana, poslije 8. oktobra 1991., odredbe navedenih stavaka primjenjuju se i na ostvarivanje prava na porodičnu penziju.

4) Danom stupanja na snagu ovog ugovora, odredbe o zdravstvenoj zaštiti i korištenju prava na davanja u novcu, odgovarajuće se primjenjuju i na korisnike davanja iz st. 1. do 3. ovoga člana.

Član 42. Uračunavanje perioda osiguranja

1) Periodi osiguranja navršeni u drugim državama, koja je bivša Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija preuzela međunarodnim ugovorima s tim državama, priznaje na svoj teret nosilac osiguranja one države ugovornice čiji je osiguranik državljanin. U slučaju da osoba ima državljanstvo obje države ugovornice, navedene periode će na svoj teret uračunati ona država ugovornica u kojoj osoba ima prebivalište na dan ostvarivanja prava na penziju. Ako se radi o osobi koja nije državljanin ni jedne od država ugovornica, a nije ni državljanin jedne od država sljednica bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, navedeni period padaju na teret nosioca one države ugovornice čiji je (republički)državljanin ta osoba bila na dan preuzimanja obaveza, prema međunarodnom ugovoru.

2) Ako se istoj osobi, prema pravnim propisima obje države ugovornice, u penzijski staž računaju periodi osiguranja od 1. januara 1973. do 8. oktobra 1991., navršena prema pravnim propisima bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije o penzijskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika, te će periode na svoj teret uračunati samo ona država ugovornica čija je osoba državljanin na dan ostvarivanja prava na penziju. U slučaju da osoba ima državljanstvo obje države ugovornice, navedeni periodi će na svoj teret uračunati ona država ugovornica u kojoj osoba ima prebivalište na dan ostvarivanja prava na penziju,

3) Ako osiguranik u jednoj od država ugovornica ostvaruje pravo na penziju kao aktivna vojna osoba, periodi osiguranja u svojstvu vojnog osiguranika od 1. januara 1973. do oktobra 1991. iz stava 2. ovog člana, na svoj teret uračunava država ugovornica u kojoj osiguranik ostvaruje pravo na penziju.

Član 43. Ponovno određivanje penzija

1) Penzije koje je nadležni nosilac jedne države ugovornice priznao u periodu od 8. oktobra 1991. do stupanja na snagu ovog ugovora, uračunavanjem perioda osiguranja navršenih prema pravnim propisima druge države ugovornice, po službenoj će se dužnosti ponovo odrediti prema odredbama ovog ugovora. Pravosnažnost prije donesenog rješenja nije prepreka za ponovno određivanje penzije. U tim slučajevima, kao dan podnošenja

zahtjeva, prema pravnim propisima druge države ugovornice uzima se dan kada je nadležni nosilac te druge države ugovornice zaprimio obavjest od nadležnog nosioca prve države ugovornice o pokretanju postupka za ponovno određivanje penzije.

2) Penzija se priznaje prema pravnim propisima druge države ugovornice koji su vrijedili na dan osiguranog slučaja kada je osiguranik prvi puta ostvario pravo na penziju u prvoj državi ugovornici. Ako prema pravnim propisima druge države ugovornice, nisu ispunjeni uslovi za priznanje prava na penziju na dan kada je nosilac prve države ugovornice prvi put priznao pravo na penziju, nadležni nosilac druge države ugovornice će priznati penziju od dana na koji su uslovi za priznanje prava ispunjeni prema pravnim propisima te države ugovornice, ako su se uslovi za priznanje prava i ponovno određivanje penzije stekli prije datuma stupanja ovog ugovora na snagu.

3) Nadležni nosilac prve države ugovornice, ponovo će odrediti visinu priznate penzije samo u odnosu na novoutvrđene periode osiguranja u slučaju kada je nadležni nosilac druge države ugovornice priznao pravo na penziju prema st. 1. i 2. ovoga člana.

4) Ponovno određena penzija prema pravnim propisima prve države ugovornice i priznata penzija prema pravnim propisima druge države ugovornice prema st. 1. 2. i 3. ovoga člana, isplaćuju se od prvog dana idućeg mjeseca nakon mjeseca u kojem je od nadležnog nosioca koji je prvi priznao pravo na penziju, nadležni nosilac druge države ugovornice zaprimio obavještenje o pokretanju postupka za ponovno određivanje penzije.

Član 44.

1) Pri preračunavanju penzija prema članu 43. ovog ugovora ne primjenjuju se odredbe člana 18. ovog ugovora.

2) Penzija, koje je nadležni nosilac jedne države ugovornice priznao, u srazmjernom dijelu u periodu od 8. oktobra 1991. do stupanja na snagu ovoga ugovora, uračunavanjem perioda osiguranja navršenog prema pravnim propisima druge države ugovornice i primjenom nekog međunarodnog ugovora o socijalnom osiguranju, neće se preračunavati prema odredbama ovoga ugovora. Isto vrijedi i za tzv. samostalne penzije priznate u istom periodu na osnovu ukupnih perioda osiguranja navršenih prema pravnim propisima obje države ugovornice, ako je na osnovu tih perioda nosilac osiguranja neke treće države priznao svoje davanje prema međunarodnom ugovoru o socijalnom osiguranju između jedne od država ugovornica i te treće države.

Član 45. Obračun penzija

Ako pri primjeni člana 43. ovog ugovora sabrane penzije, određene prema pravnim propisima obje države ugovornice, na dan početka isplate budu niže od prije priznate penzije koja bi se na taj dan isplaćivala samo prema pravnim propisima prve države ugovornice, nadležni nosilac te države ugovornice, isplaćivaće korisniku i razliku između visine svoje prije priznate penzije i sabranih penzija određenih prema pravnim propisima obje države ugovornice na sljedeći način:

a) korisniku, koji je prije ostvario penziju prema pravnim propisima jedne države ugovornice i koji na dan ponovnog određivanja penzije ima prebivalište u toj državi ugovornici, nadležni će nosilac prije priznatu penziju i nadalje isplaćivati u istoj svoti koja

bi mu pripadala prema pravnim propisima te države ugovornice. U tom će slučaju nadležni nosilac druge države ugovornice penziju toga korisnika izravno isplaćivati nadležnom nosiocu prve države ugovornice, sve dok zbir priznate i ponovno određene penzije ne dostigne visinu penzije koju je prije preračunavanja isplaćivao nadležni nosilac prve države ugovornice, od kada će nadležni nosilac svake države ugovornice isplaćivati svoj dio penzije neposredno korisniku;

b) korisniku, koji je penziju prije ostvario u jednoj državi ugovornici, a koji na dan početka isplate ponovo određene, odnosno priznate penzije ima prebivalište u drugoj državi ugovornici, ili u nekoj trećoj državi, nadležni će nosilac prve države ugovornice isplaćivati penziju, ponovno određenu samo prema periodima osiguranja navršenim u toj državi ugovornici, i razliku između posljednje isplaćene svote prije priznate penzije i ukupno sabranih penzija određenih prema pravnim propisima obje države ugovornice, na dan početka isplate penzija. Razliku iz prethodne rečenice nadležni će nosilac prve države ugovornice isplaćivati sve dok sabrane penzije, određene prema pravnim propisima obje države ugovornice, usklađivanjem, ne dostignu visinu posljednje isplaćene svote prijepriznate penzije. U tom će slučaju nadležni nosilac druge države ugovornice penziju isplaćivati neposredno korisniku, te će o svakoj promjeni visine penzije obavještavati nadležnog nosioca prve države ugovornice.

c) Ako pri primjeni člana 43. ovog ugovora penzije određene prema pravnim propisima obje države ugovornice budu veće od svote prije priznate penzije koja je korisniku pripadala za mjesec koji prethodi mjesecu početka isplate, ponovno određenu, odnosno priznatu penziju, nadležni nosilac svake države ugovornice isplaćivaće neposredno korisniku.

Član 46. Ponovno određivanje penzije na zahtjev korisnika

(1) Izuzetno od odredaba člana 43. ovog ugovora, korisniku koji je ostvario pravo na penziju prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uračunavanjem perioda osiguranja navršenih prema pravnim propisima druge države ugovornice u razdoblju od oktobra 1991. do dana stupanja ovoga ugovora na snagu, a nije do toga dana ispunio uslove za priznanje prava na penziju prema pravnim propisima druge države ugovornice na njegov čese zahtjev priznati odnosno odrediti penzija prema odredbama ovoga ugovora, kada ispuni uslove za priznanje prava na penziju prema pravnim propisima druge države ugovornice, osim u slučaju iz člana 44. stava 2. ovoga ugovora.

2) U primjeni odredbe stava 1. ovoga člana nadležni nosilac prve države ugovornice ponovo će odrediti visinu penzije samo u odnosu na novoutvrđene periode osiguranja, a nadležni nosilac druge države ugovornice priznat će pravo na penziju u skladu s pravnim propisima koji su na snazi u toj državi ugovornici na dan podnošenja zahtjeva za priznanje prava na penziju i u skladu s odredbama ovoga ugovora.

3) Priznata odnosno ponovno određena, penzija prema odredbama st. 1. i 2. ovoga člana, isplaćuje se od prvog dana idućeg mjeseca, nakon mjeseca u kojem je zahtjev podnesen ako je u tom mjesecu priznato pravo na penziju. Ako je pravo na penziju priznato kasnije ponovno određena i priznata penzija isplaćuje se od prvog dana idućeg mjeseca nakon mjeseca u kojem je priznato pravo na penziju.

4) U primjeni st. 1. do 3. ovoga člana ne primjenjuju se odredbe članka 45. ovoga ugovora.

Član 47. Stupanje na snagu i trajanje Ugovora

- 1) Države ugovornice obavijestiće jedna drugu u pisanom obliku, diplomatskim putem o provođenju odgovarajućih postupaka propisanih unutarnjim pravnim propisima obje države ugovornica potrebnih za stupanje na snagu ovoga ugovora.
- 2) Ovaj ugovor stupa na snagu prvoga dana mjeseca koji slijedi mjesecu u kojem je primljeno posljednje obavještenje iz stava 1. ovoga člana.
- 3) Ovaj ugovor se sklapa na neodređeno vrijeme. Svaka država ugovornica može ovaj ugovor otkazati u pisanom obliku, diplomatskim putem, najkasnije šest mjeseci prije isteka tekuće kalendarske godine. Ugovor prestaje istekom tekuće kalendarske godine.
- 4) U slučaju prestanka ovoga ugovora, za stečena prava i dalje vrijede odredbe ovoga ugovora.
- 5) U slučaju prestanka ovoga ugovora, započeti postupci za ostvarivanje prava završiće se prema odredbama ovoga ugovora.

U potvrdu navedenog, opunomoćenici su potpisali ovaj ugovor.

Sastavljeno u Zagrebu 4. oktobra 2000. godine, u dva originala, na službenim jezicima Bosne i Hercegovine - bosanskom, srpskom i hrvatskom jeziku, te na hrvatskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni.

Za Bosnu i Hercegovinu A. Izetbegović, v.r.

Za Republiku Hrvatsku S. Mesić, v.r.

ADMINISTRATIVNI SPORAZUM

O PROVOĐENJU UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE HRVATSKE

Na osnovu člana 29. Ugovora o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske od 4. oktobra 2000., (u daljnjem tekstu: Ugovor) nadležna tijela za primjenu Ugovora sporazumjela su se o sljedećem:

DIO I - OPŠTE ODREDBE

Član 1. Određivanje pojmova

U Administrativnom sporazumu o provođenju ugovora o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske (u daljem tekstu: Sporazum) izrazi iz člana 1. Ugovora

o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske (u daljem tekstu: Ugovor) upotrebljavaju se u istom značenju kao i u navedenom članu.

Član 2. Tijela za vezu

Tijela za vezu prema članu 29. Ugovora su:

u Bosni i Hercegovini:

Za zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu:

a) u Federaciji BiH: Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine,

b) u Republici Srpskoj: Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske.

Za penzijsko i invalidsko osiguranje (osiguranje za slučaj nesreće na poslu i profesionalne bolesti):

a) u Federaciji BiH: - Društveni fond penzijskog i invalidskog osiguranja Bosne i Hercegovine-Sarajevo,

Zavod mirovinskog i invalidskog osiguranja Mostar

b) u Republici Srpskoj: - Javni fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske.

Za osiguranje za slučaj nezaposlenosti:

a) u Federaciji BiH: Federalni zavod za zapošljavanje,

b) u Republici Srpskoj: Republički zavod za zapošljavanje;

u Republici Hrvatskoj:

Za zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu:

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje;

Za penzijsko i invalidsko osiguranje (osiguranje za

slučaj nesreće na poslu i profesionalne bolesti):

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje;

Za davanja u slučaju nezaposlenosti:

Hrvatski zavod za zapošljavanje.

Član 3. Zadaća tijela za vezu

- 1) Tijela za vezu dužna su obavljati zadatke utvrđene Ugovorom i ovim sporazumom. Pri provođenju Ugovora tijela za vezu međusobno sarađuju.
- 2) Tijela za vezu mogu se neposredno obraćati nadležnim tijelima, nosiocima i osobama na koje se Ugovor primjenjuje.
- 3) Tijela za vezu obavezna su dogovorno utvrditi sadržaj i oblik obrazaca potrebnih za provošenju Ugovora i primjenu ovoga sporazuma.

DIO II - PRIMJENA PRAVNIH PROPISA

Član 4. Upućivanje radnika na područje druge države ugovornice

1) U slučajevima iz čl. 8. i 9. Ugovora ili u slučajevima izbora prema članu 10. Ugovora, nadležni nosilac države ugovornice, čiji će se pravni propisi primjenjivati, dužan je na zahtjev radnika i njegovog poslodavca izdati potvrdu da će se na njega primjenjivati pravni propisi države iz koje je upućen.

2) Potvrdu iz stava 1. izdaje:

pri primjeni bosansko-hercegovačkih pravnih propisa:

a) u Federaciji BiH: organizaciona jedinica nadležnog kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja;

b) u Republici Srpskoj: nadležna organizaciona jedinica Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske;

pri primjeni hrvatskih pravnih propisa:

nadležni područni ured Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

DIO III - PRIMJENA POSEBNIH ODREDBA

POGLAVLJE 1. Bolest i majčinstvo

Član 5.

1) Radi primjene člana 11. Ugovora podnosilac zahtjeva obavezan je priložiti potvrdu nadležnog nosioca o periodu osiguranja, priznatom prema pravnim propisima druge države ugovornice. Takvu potvrdu na zahtjev podnosioca izdaje:

u Bosni i Hercegovini

a) u Federaciji BiH: organizaciona jedinica nadležnog kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja;

b) u Republici Srpskoj: nadležna organizaciona jedinica Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske;

u Hrvatskoj

nadležni područni ured Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

2) Ako podnositelj zahtjeva ne priloži potvrdu, nadležni nositelj osiguranja prve države ugovornice može zatražiti potvrdu neposredno od nadležnog nosioca druge države ugovornice iz stava 1. ovoga člana.

Član 6. Odobrenje davanja u naturi

1) Radi primjene čl. 12. do 16. Ugovora podnositelj zahtjeva obavezan je nosiocu mjesta boravka ili prebivališta priložiti potvrdu nadležnog nosioca o pravu na davanje u naturi. Ako podnositelj zahtjeva ne priloži potvrdu, nadležni nositelj može, na zahtjev nosioca mjesta boravka ili prebivališta koji pruža davanja u naturi, naknadno izdati tu potvrdu.

2) Nositelj mjesta boravka ili prebivališta je obavezan osiguraniku osiguranom prema pravnim propisima druge države ugovornice, osigurati zdravstvenu zaštitu kao da se radi o vlastitom osiguraniku, a u slučaju utvrđene nesposobnosti za rad treba neodgodivo izvijestiti nadležnog nosioca osiguranja.

3) Ako je odobreno bolničko liječenje nositelj mjesta boravka ili prebivališta je obavezan, kada za to sazna, odmah izvijestiti nadležnog nosioca o datumu primitka osobe u bolnicu, predviđenom trajanju liječenja odnosno o danu otpuštanja iz bolnice.

4) Kao davanja u naturi veće vrijednosti, prema članu 12. stavu 4. i članu 24. Ugovora, smatraju se ona davanja u naturi kojima vrijednost prelazi svotu od 300 DM, izraženo u domaćoj valuti, ako se tijela za vezu drugačije ne dogovore.

Član 7. Obavještenje o visini troškova

U slučaju da je osoba sama snosila troškove davanja u naturi nositelj mjesta boravka ili prebivališta, obavezan je nadležnom nositelju na njegov zahtjev dostaviti obavještenje o tome koliko bi pružena davanja u naturi iznosila za njegovog osiguranika.

Član 8. Odobrenje novčanih davanja

Nadležni nositelj isplaćuje novčana davanja neposredno korisnicima, ako ta davanja nisu sastavni dio paušalnog plaćanja.

Član 9. Pružanje davanja u naturi penzionerima

Radi primjene člana 14. stava 1. Ugovora nadležni nositelj osiguranja je obavezan nosiocu mjesta prebivališta ili boravka dostaviti potvrdu o postojanju prava na davanje.

DIO 2. Starost, invalidnost i smrt (penzije)

Član 10. Obrada zahtjeva za davanja

1) Nadležni nosioci su obavezni međusobno se neodgodivo obavjestiti o svakom zahtjevu za davanje na koji se odnosi dio III., poglavlje 2., u vezi s članom 35. Ugovora.

2) Nadležni nosioci su obavezni međusobno saopštavati i druge činjenice koje su bitne za sticanje prava i utvrđivanje visine davanja, po potrebi uz prilaganje ljekarskog mišljenja, pridržavajući se odredaba čl. 17. do 22. Ugovora.

3) Potvrđivanje podataka u utvrđenim obrascima zamjenjuje dostavu dokumentacije između nadležnih nosioca obje države.

4) Pri primjeni člana 17. stava 3. Ugovora nadležni nosioci država ugovornica prosljeđuju i podatke o periodima osiguranja, navršenim u trećim državama, ako s njima raspolažu.

5) Nadležni nosioci su obavezni nakon završenog postupka, obavjestiti jedni druge o ishodu istog.

Član 11. Isplata penzija

Nadležni nosioci, penzije i druga novčana davanja, isplaćuju neposredno korisnicima, osim u slučajevima kada je Ugovorom drugačije utvrđeno.

DIO 3. Nesreća na poslu i profesionalne bolesti

Član 12. Odobrenje davanja u naturi

U slučajevima iz člana 24. Ugovora jednako se primjenjuje čl. 6. i 7. ovoga sporazuma.

Član 13. Odobrenje davanja u novcu

Nadležni nosilac isplaćuje davanja u novcu iz člana 26. Ugovora neposredno korisnicima prava.

DIO 4. Nezaposlenost

Član 14. Postupak

U slučajevima iz člana 28. Ugovora podnosilac zahtjeva je obavezan nadležnom nosiocu prve države ugovornice, dostaviti potvrdu nadležnog nosioca druge države ugovornice iz koje se vidi period osiguranja navršen prema pravnim propisima druge države ugovornice, kao i perioda u kojima je ta osoba primala naknadu za slučaj nezaposlenosti od druge države ugovornice. Ako podnosilac zahtjeva ne dostavi takvu potvrdu, tijelo za vezu prve države ugovornice može zatražiti izdavanje i slanje takve potvrde od tijela za vezu druge države ugovornice.

Član 15.

Nadležni nosilac isplaćuje davanja u novcu iz člana 28. Ugovora neposredno korisnicima prava.

DIO 5.

Član 16. Razmjena podataka

Tijela za vezu država ugovornica za svaku kalendarsku godinu razmjenjuju podatke o isplatama davanja korisnicima, ostvarenim na osnovu Ugovora. Podaci sadrže vrste davanja, broj korisnika i ukupan iznos isplaćenih davanja.

DIO IV - FINANSIJSKE ODREDBE

Član 17. Naknada troškova

- 1) Nadležni nosilac naknađuje troškove davanja u naturi nosiocu mjesta boravka ili prebivališta tromjesečno, ako se tijela za vezu ne dogovore drugačije.
- 2) Nadležni nosilac je obavezan naknaditi nesporne troškove nosiocu mjesta boravka ili prebivališta osiguranika u roku od 60 dana od zaprimanja zahtjeva.

DIO V - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 18. Stupanje na snagu

Ovaj sporazum stupa na snagu istovremeno s Ugovorom.

Sastavljen u Zagrebu , 4. oktobra 2000. godine, u dva originala na službenim jezicima Bosne i Hercegovine - bosanskom, srpskom i hrvatskom jeziku, te na hrvatskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni.

Sporazum su potpisali:

Nadležna tijela Bosne i Hercegovine T. Gligorić, v. r.

Nadležna tijela Republike Hrvatske D. Vidović, v. r.

Članak 3.

Ova će odluka bit objavljena u “Službenom glasniku BiH“ na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku i stupa na snagu danom objave.

Broj 014-02-815/01 14. juna 2001. godine Sarajevo

Predsjedavajući Predsjedništva BiH Živko Radišić, v. r.